

Konvensjoner og konkurransevne i produksjonskjeden for den norske saltfisknæringen som produserer for det spanske markedet

1. Delprosjektleder og medlemmer

Prosjektleder: Professor Knut Bjørn Lindkvist, HiF og UiB. Øvrige: Conny Grauman, HiF, Siren S Juliussen UiB, Leila Santana, Anita Pleym Henriksen, UiB, May Britt Drage Bakke, UiB

2. Prosjekt mål

- Undersøke strukturelle endringer i den norske saltfiskindustrien
- Diskutere innovasjoner og markedsinitiativ som kan styrke konkurransevnen til norsk saltfiskindustri
- Undersøke regler og praksiser innenfor den norsk-spanske produksjonskjeden og dens rammeverk som skaper barrierer for den norske eksporten av saltfisk til Spania.
- Diskutere nødvendige aktiviteter for å etablere et markedsrettet reguleringssystem for den norske saltfisk industrien

3. Bakgrunn

Nordmenn har eksportert saltfisk til Spania i århundrer, men de siste årene har Norge opplevd en nedgang i markedsandelen fra 34 % i 1998 til 10 % i 2005. De norske produktene som er mest solgt til Spania er konvensjonelle saltfisk produkter, men etterspørselen etter disse går ned i Spania. De norske produsentene har ikke forandret sin produksjonsstruktur for å tilpasse seg de nye markedskravene og nye norske saltfisk produkter er nesten fraværende i det spanske markedet.

Diskusjoner de siste årene har fokusert på fragmenteringen av produksjonskjeden som en forklaring på hvorfor en mer konsumentorientert saltfiskindustri ikke har utviklet seg i Norge. Både produsenter, institusjoner, og myndigheter spiller en avgjørende rolle for å etablere felles regler og verdier som revitaliserer og tilpasser produksjonskjeden til markedstrender og konvensjoner. Fornyelsen av konvensjonene (produksjonsregler og praksiser) som er nødvendig for å møte etterspørselen i markedene vil også være nødvendig for å forbedre industriens konkurransevne.

4. Problemstillinger

Hvilke konvensjoner (formelle og uformelle) dominerer i den norske saltfiskindustrien? Hva er den historiske bakgrunnen for de norske konvensjonene? Hvordan skiller de spanske konvensjonene seg fra de norske konvensjonene? Hvilke av de norske og de spanske konvensjonene hindrer forbedning og revitalisering av den norske konkurransevnen i det spanske saltfiskmarkedet? Hvilket norsk og internasjonalt rammeverk trenges for å stimulere til mer markedsrettede konvensjoner? Hvordan er mulighetene for den norske saltfisk industrien til å forbedre sin innovasjonsevne i det spanske markedet?

5. Teori og metode

Prosjektet baserer seg på evolusjonære og institusjonelle økonomiske teorier som fokuserer på produksjonssystemer, internasjonaliseringspraksiser og teorier om konvensjoner og styringsinstitusjoner. Metodene vil inkludere elektronisk distribuerte spørreskjema kombinert med telefonintervjuer, deretter dybdeintervju, analyser av sentrale forskrifter fra myndighetenes side med relevans for industrien, samt analytisk 'structure equation' basert modellering.

6. Tilknytting til hovedprosjektet

Oppgave 2.1, T 4.2, T 4.2A, T 4.5

7. Tidsskjema

Oktober 2008 og 2009. Full tid, 6 måneder.